

## Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre  
2 ft., Negyedévre 1 ft.

## Hirdetmények:

3 hasábos petisor egyszer  
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj  
30 kr.

Nyilvántartási díj 12 kr.

## ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

## A lap

szellemi és anyagi részét  
illető közlemények a szer-  
kesztőséghez küldendők.Bérmentetlen leveleket  
csak ismert kezektől fo-  
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk  
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

## A fekete rém.

A jellemző magyar könnyűvérűség bizonyos nemével vettük a kolera-híreket még akkor is, mikor már Fiumében, később Horvátországban ütötte fel rémes fejét.

Hanem ez az ázsiai vendég, ez a fekete asszony (talán megmutatandó, hogy asszony!) egyszerre szeszélyes ugrást tett és majdnem egy időben Budapestet és Győrt szállotta meg. Most azután mi is, kik eddig mint valami sérthetetlen szeladon, kacérokodtunk vele: lehílt vérel állunk a helyzet rettenetességé előtt.

A sajtó fölriadt; a tudós orvosok tanácskoznak; a városi és járási hatóságok óvrendszabályoznak; zúdul a rendeletek viz-özöne; alakulnak a bizottságok; fogó a tengernyi papiros és foly a karbolsav.

Most már azután jöhet a kolera. Majd meglássuk, hogy ő lesz-e erősebb, vagy a szerete hangoztatott sok „szigorú“, „erélyes“ hatósági intézkedés?

Mi — megvalljuk — nagy aggodással nézünk e rémséges küzdelem elé. Megmondjuk: miért?

Nagyon üdvös dolognak tartjuk, hogy tudós szakértők, elismert jeles orvosok a sajtó útján szóljanak a közönséghez s így adják meg az utasításokat, a megnyugtatókat. Nagyon szükségesnek tartjuk a járvány-házak föllállítását s a fertőtlenítés iránti erélyes intézkedést. Ez mind igen szükséges. Jó azt tudni mindenkinek, hogy nyugodt, vidám, kedélyhangulat, a különböző élvezetekben való szigorú mértéktartás, — a tisztaság, a fertőtlenítés, a meghűléstől való óvakodás; — a yers gyümölcs, ugorka, dinnye, saláta, hal, sajt, zsíros ételek mellőzése; — a kellő, rendes táplálkozás — azon föltételek, melyeknek szigorú betartásával a kolerát el lehet kerülni. Nagyon megnyugtatólag hat sokakra az is, ha a sajtó terjedelmes cikket szentel egy dr. Brunetti (a hírneves páduai egyetemi orvos-

tanár) fiúmei előadásának, melyben a tudomány határozott biztosságával kimondja, hogy a kolera olyan vész, melytől félni, sőt rettegni is jó, de megijedni nem kell soha; ő legalább így van vele s biztosítja a hallgatóságot, hogy ő bármint betegségben meghalhat, — de a kolerát annyira ismeri (s emél fogva az ellen oly biztosan védekezik), hogy abban nem fog meghalni. Megnyugtató dolog tőle is tudni (amit minden szaktudós kollegája hirdet), hogy rendszeren, mértékletesen és jól kell élni sat. sat.

Hát mikor az ilyen megnyugtatóra szánt cikket a jómódban, kényelemben élők elolvassák, azoknak — ha esetleg volt kő a szívkön, — egyszerre leesik az; nappali ébrenlétük vidám, éjjeli álmuk nyugodt lesz. Ők jól táplálkoznak; húst esznek; erősítő eledelket esznek; bacillus-ölő fekete-bort isznak; nekik nem kell félni. Ezentul legfőlegb kissé nagyobb mértéket tartanak a megszokott élvezetekben, különösen pedig abban az élvezetben, mely a jó életnek, a dús táplálkozásnak eredményeként szokott jelentkezni. Jöhet a kolera! A gazdagok, a jó módban élők nyugodtan néznek a fekete rém elé.

De mit szólunk a szegények állapotáról? Mit szólunk azokról, kiknek mindennapi életmük a fekete kenyér, egyetlen italuk a víz; kiknek lakóházát a gazdagok még elkényeztetett ebeik számára sem acceptálnák; kiknek derék-aljak a szoba hideg göröngye, s takarójuk a napközben viselt, elnyírt ruha; — kiknek egyetlen melegítő kályhájuk a verejtéket irtó munka; kiknek elaltatójuk a fagyaszott hideg lakásban nem a lelki nyugalom, hanem az eleségyzottság. — kik máról holnapra vagy (legtöbbször!) délelőtről délutánra tengetik életüket. Uraim! tudós szakértő uraim! azt mondják meg nekünk, hogy ezeknek mit használnak azok a jó szívvel adott tanácsok és mit a viz-özönként áradó óvrendszabályok? Mit használ a tanács, hogy: „Barátom! ha élni akarsz, egyél

húst!“ — ha húshoz nem juthatok. „Elj rendszeren és jól!“ — „Ne egyél hideg, csak meleg ételt!“ — „Óvakodjál a meghűléstől!“ — „Légy vidám, nyugodt kedélyű!“ De ha egyszer koplalnom kell szükségéből; ha nincs pénzem fára; nincs ruhára; s ha a „mindennapi kenyér“ gondja leszakítja ajkamról a mosolyt nappal s letépi szempillámról az álmod éjjel. — Ilyen állapotban bizony nagyon keserű ironia az a jó tanács. Szegényeknek csak irott malasztul marad az.

Ime! itt van az ok, amiért mi aggodással nézünk a fekete rém és a szakértői tudomány küzdelme elé.

Bármennyire elismerjük is az egyes hatóságok-, bizottságok- és szakértőiknek, nemkülönben a sajtónak buzgólkodását, — mi a velünk most már egy földet alatt lakó vészszel szemben az eddigi intézkedéseket és védekezést nem tartjuk elégségesnek.

Az eddigi tapasztalat azt bizonyítja, hogy a kolera epidemikus jellegét mindenütt csak a szegényebb néposztálynál öltött. Valamennyi óvrendszabály, a rendeletek egész özöne, a karbolsavnak egész tengere sem voltak képesek a kolerát megfojtani. Miért? Mert mit ér a sok szép szó, a sok jó tanács, ha az a szegény földhöz tapadt nép nem bírja azokat teljesíteni, betartani a pénztelenség miatt.

Mi tehát nem a rendeleteket, nem a szakértői kézből eredett óvrendszabályok kibocsátását tartjuk a kolera-vészszel szemben való diadal első és elengedhetlen föltételének (még a karbolsavozást sem!), hanem a **rendes, az erőt adó táplálkozásról s életmódról való gondoskodást**. Erre nézve alakuljanak bizottságok: erre fordítsanak figyelmet, gondot a hatóságok. Legyen a szegényebb néposztálynak is rendes, tápláló, meleg ételle; erősítő itala; meleg szobája; szükséges ruházata! Erre kell gyűjteni könnyör-adományokat pénzből, élelemből, ruházatból! A gazdagok, a tehetősek adják oda

S ha Franciaországban nem ok nélkül az encyklopedistáknak és Rousseau-nak tulajdonítják a francia forradalom előkészítését, mi nem is oly lehetetlen; ha meggondoljuk azon rendkívüli hatást, melyet mellőzve a többit, csak Rousseau-nak „Emil“-je és „Contrat Social“-ja előidézt, akkor nem esatkozunk, ha a 30-as és 40-es évek politikai mozgalmában is a készülő forradalom csiráit látjuk. A nagy Széchenyi természetesen nem tudhatta, hogy hol áll meg a kő, melyet elvetett, s e kornak kiváló politikai s társadalmi alakjait lassanként két táborban találjuk egymással szemközt, pedig tulajdonképpen egy iskolából kerültek ki. Egy szellemes magyar író már szembeállította a kor politikusaít és költőit, ez utóbbiak gyűjtő szikrákat esalnak ki azokból a nagy eszmékből és elvekből, melyeket amazok képviselnek, s így látjuk egymás mellett: — Széchenyit és Vörösmartyt, Deákot és Aranyt, Kossuthot és Petőfit. Mind-ezen jelesekéből csak Kossuth él még érintetlen nagyságban; hófödött bére, melynek kebelében a kráter tüze lobog még.

Vörösmarty költészetével más koré volt, s a forradalmat megelőző időkben kiválóan csak Arany és Petőfi váltak ki, mint a népies költészet képviselői. — Petőfi helyesen szakított azzal a classikai idealizmussal, mely csak itt-ott enged helyet a népiesnek a maga valódi értelmében. Troubadourja volt a szerelemnek előbb, azután a szabadságnak, és szerelme és szabadságszerete emésztő tűz volt, mely mint a vulkán tört ki keble belsejéből és — fájdalom, felemésztette önmagát is, míg Arany egy évvel azután, hogy megírta az Elvesztett Alkotmányt — egy remek költeményével — Toldival lerakta költészetének szegletkővét, egy örökbeesü naiv eposzban, melyhez fogható az egész magyar irodalomban nincs.

Az akkori viszonyok közepette ez az esemény hatástalan maradt a közönségre, de a költők örömmel és elragadtatással fogadták a művet és üdvözölték íróját, különösen Petőfit, ki minden valódi, nagy lélek példájára egész önzetlenül önti ki szívét lelkét, mikor azt mondja:

Toldi írójához elküldöm lelkemet;  
Meleg kézfogásra forró ölelésre;

## „Zalamegye“ tárcája.

1849. október 6.

Halványan kél a nap képe:  
Ha halvány is, majd kipirul,  
Ha körülhéz, olyat láthat,  
Amit felhasználhat irul;  
Nem is messze, csak Aradig,  
Addig kell csak memi érte,  
Ott tűnik le, ott alszik el  
Tizenhárom hősnek élte.

Öl a bakó, öli rendre  
Büszkeségét a hazának;  
— Hej csak voltak! nincs büszkeség  
Ott, hol rabbillések várnak. —  
Az öldöklő körül tekint,  
Van-e virág még a száron,  
Van-e élet oltni való,  
Számálgatja: kettő... három...

Körül a nép zokog halkan,  
Sírni fennen azt sem szabad,  
A könnyeket ki se lássa,  
El kell nyelni, el azokat.  
A zokogás fel-fel hallik,  
Egy hős elhal, másik várjon,  
Mindjárt vége, alig van már  
... Tizenkettő... Tizenhárom.

Tizenhárom... aztán vége,  
Elégítve a szörny vágya,  
Zsarnok szíve kéjben uszik,  
Ennyi hősnek vesztét látva;  
Aztán odább megy egy házzal,  
Hogy ott újra, új sírt ásson,  
A bakó csak tovább számál  
Szakadatlan... kettő... három.

Egerváry Gy.

## Arany János.

Toldi I. része.

1882.

(Folytatás.)

Ugy mint Petőfi abban a kis szatyrikus dalában, mint Eötvös legkitünőbb regényében a „Falusi jegzőjé“-ben: ugy Arany: Az elvesztett alkotmányban eredeti alakokat állít élénk a népéletből, bennök rajzolva az akkori politikai élet fonákságait és terdeségeit, — azokat a nagy pipájú, de kevés dolhanyu, lomha és dolgozni nem szerető kortes hazafiakat utánozhatatlan eredetiséggel rajzolja.

A gondolatok azonban nem voltak újak. A költők csak érezték és megértették a kor mozgalmait, mely mozgalmakat már 1830-ban a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István indította meg, kinek ez évben megjelent „Hitel“ című munkája legelőször mutatott oda az elavult feudális intézmények vészese és minden haladást megakadályozó voltára. Igaz, hogy a nemzet ébresztésének munkájában őt is megelőzte egy költő, Vörösmarty Mihály, ki 1825-ben megjelent Zalan futásával a mult nagyszerű képét tárta fel a nemzet előtt — és igaz, hogy a nemzet későbbi politikai fejleményeiben van része annak a rendkívüli hatásnak is, melyet ez a mű a magyar nemzetre tett, — de a hosszantartó alélt-ságából, abból a veszedelmes félálomból, mely a nemzetet elfogta volt, Széchenyinek mennydörgő szava rázta fel a nemzetet.

Nem lehet a költőt kiszakítani kora eseményeiből, azért foglalkozunk itt bővebben az akkori politikai, társadalmi élet jellemzésével, hogy a komor alaplól annál tisztább plasztikával domborodjék ki a költő. És saját korunkat is jobban megismerjük, ha tudjuk, hogy a történeti fejlődés folyamán minő tényezők kísérték ezen fejlődési ösvényen.

A magyar nemzet erényeit és gyengéit talán senki sem ismerte jobban, mint gróf Széchenyi, ki épen azért, mert amazokat ismerte, tárta fel ezeket kíméletlen erély-lyel, sujtván, a hol sujtani lehetett, s megmutatván a helyes utat.

Jelen számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

filléereket s valamiből csak fölöslegük van. Nem csupán jótékonyságot gyakorolnak ez által, hanem védik saját érdekeiket, oltalmazzák saját életüket is. Mert ha a vész valahol a nyomor miatt epidemikus jelleget ölt, ott azután a biborbársony sem fog senkit biztosítani ellene.

Ahol a vész kiüt, ott rendszeren az ipar, kereskedelem szünetelni, pangani szokott. Most már gondoljuk csak meg, hogy mily óriási mérvben fogja az ily körülmény növelni a nyomort? Tehetőes kereskedők, gazdag földbirtokok, jómódú iparosok még csak szembe nézhetnek az ily állapottal (ha mindjárt kárt, veszteséget szenvednek is), de a már most is tengődő iparosok és földművesek (a szegényebb rész) a szó szoros értelmében az inség, a biztos elpusztulás veszélyének néznek elé!

Ennek meggátlásáról kell első sorban gondoskodni. Ez irányban fejtsenek ki tevékenységet, erélyt, áldozatkészséget az irányadó körök, a megye tekintélyesei. Községeinkint, járásonként szervezzenek gyűjtő- és segélyező-bizottságokat s egy a megye székhelyén: Z.-Egerszegen alakítandó bizottság által tegyék az egész megye területére nézve általános jellegűvé!

Szegények összeírása, nyilvántartása; segélyezés (pénzben, élelemben, ruházatban), népkonyhák föllállítása képezzék a szervezendő bizottságok első és legfontosabb teendőit. Ily irányban sokkal többet tehetünk a fekete rémmel való megküzdést illetőleg, mint a már fölkapott intézkedésekkel. Mert minden óvrendszabálynak, minden rendeletnek érvénye attól függ, hogy mennyiben képesek azt végrehajtani azok, kiknek megvédésére, megmentésére szánvák.

Ha ezen szegény nép és mindnyájunk érdekében tett fölszólalásunk és javaslatunk nem marad pusztában elhangzó szó; ha illetékes körök az ügy fontosságához mérten, kellő fontossággal és komolysággal mérlegelik s annak szellemét magukévé téve, a szerint cselekednek, hatnak: úgy megyénkben gazdag, szegény nyugodt lehet; nálunk a fekete rém kövér talajra nem találnd s tanyát nem fog ütni.

Dr. Vas.

### Alispáni jelentés

Zalamegye törvényhatósági bizottságának 1886. október hó 1-én tartandó közgyűlése.

(Vége.)

Elemi csapásokat illetőleg, melyek közé az ápril hó közepétől fogva majdnem folyton tartó nagy szárazság is méltán sorolható, úgy az őszi valamint tavaszi termékek jelentékeny megkárosítása miatt, minél fogva megyénkben felette csekély kivétellel az évi termés átlaga a középszerűn is alul maradt, de ezen kívül is érte megyénk nagy részét súlyos elemi csapás a május hó 8. és 9-én történt fagy — s nem kevésbé június és július havában előfordult nagy jégkárokból, mely által a balatonmelléki szőlők kivételével ugyszólván a megye összes többi szőlőhegységeinek termése 2/3-ig részben — a jégkárak által pedig összesen 4/5 községben a termés nagy része megsemmisített; mind-

Olvastam költőtárs, olvastam művedet,

S nagy az én lelkemnek ő gyönyörűsége.

Állapodjunk meg itt egy kissé és vegyük szemügyre Toldi első részének megjelenését s nézzük egybe függésben azt az imponans költői terméket, melynek, középső darabja pár év előtt oly örömteljesen dobogtatta meg a nemzet szívét.

Nem a kritikus boncoló szelleme tárja fel önök előtt ezen nemzeti remekmű méltatását, hanem az ismertető, ki bámuló meglepetéssel csüngve a műnek egyes szépségein, szeretettel mélyedett el a szinarany költészetnek bűvös körébe, hogy ragyogtassa annak báját, bájában elragadó egyszerűséget, és elragadó egyszerűségben szívet megkapó bűvös erejét. Mert ki a költőt követni képes teremtő műhelyének szövvényes utjaiban, ezen remekműnek számos, igen számos helyén, megigézve az őt körülvevő varázstól, megfellekedik önmagáról, a verssorok holt betűi megélednek előtte, mert rajtok a halhatatlanság örök fénye ragyog.

A legkitünőbb remekműveknek rendszeren az a soruk van, hogy a kortársaktól inkább dicsértetnek, mint olvastatnak; mindig így volt ez, már Lessing is Klopstockra vonatkozólag mondotta:

Wer wird nicht einen Klopstock loben

Doch wird ihn jeder lesen? Nein?

Wir wollen weniger erheben

Und fleissiger gelesen sein.

S így van az Aranyunk ezen legkitünőbb művével is; míg a vásári piacra került regények folyton olvastatnak; s mint az aprópénz szüntelen közkézen forognak, míg izlésünk oly kevéssé terjed, hogy némelykor a veréb csicsergését is a tülemile bus énekének vagyunk képesek tartani: addig az ily kitünő munkák, melyek tartós, nemes és tisztább élvezetet nyújtanak, csak lassan-lassan válnak közkeletűvé.

Pedig Arany költészete, első sorban Toldija, a haza földjében gyökerezik, nemesek tartalmára nézve, hanem a benne szereplő személyekre, jellemükre, a szokásokra, a nyelvezetre, a kifejezésekre, a verselés módjára, a külső formára nézve. A honi mondában futnak széjjel e remekműnek erős gyökérszállai; a honi levegőből táplálkoznak ez édes illatú fa messze szétnyúló ágai és a nemzeti képzelem termékenyíti, mint harmat a virágot, a halhatatlan törzsöt.

ezen eléggé sajnos esetekről a szabályszerű hivatalos kárfelvételi jegyzőkönyvek az adókleírása iránti eljárás végett illető helyre beterjesztve lettek. —

A közmunka és utépítészeti ügy az ujabban alkotott ügyviteli szabályrendelet értelmében minden év december hó 1-én tartandó közgyűlésnek képvén külön tüzetes tárgyat, és az utépítészeti tervezetben előirányzott munkafeladatok — valamint a közmunkaváltási és természetbeni szolgáltatások lerovásának felülvizsgálása is az utfélygelő bizottságok által járásonként megtartandó computusok alkalmával fogván teljesíteni, melynek eredménye szinte a decemberi közgyűlés elé terjesztetik, s így azzal a kellő felülvizsgálattal megállapított részletes adatok szolgálndanak a mélyen üsztel közgyűlés tüzetes számonvétele alapjául: ehhez képest ez alkalommal csak is e jelentésem időszaka alatt — vagy is f. é. május hó 1-től augusztus hó végéig foganatosított utépítési műveletek átlagos kimutatását van szerencsém a központi nyilvántartás alapján a következőkben előterjeszteni, u. is: a jelzett idő alatt közmunkával szállított kavics 17,058 kupac, maradt még szeptember és október havára szállítandó 3424 1/2 kupac, — kő szállított 185 köb öl és így közmunkával eszközöndő közszállítási hátralék nincs, — utárkolás teljesített közmunkával 171,663 folyó meter, készpénzen szállított és termeltetett kavics 3833 kupac; ezen és egyéb végrehajtott utépítési munkálatokra a jóváhagyott költségelőirányzat alapján kifizetett az utépítészeti alaplól:

- 1.) Kő és kavics beszerzés és termelésre 20727 frt 42 kr.
- 2.) Kavicsbánya bérekre 1623 frt 2 kr.
- 3.) Hidak építése és javítására 25,440 frt 19 kr.
- 4.) Utépítési és árkolási munkákra és uttest tartozékaira 881 frt 27 kr.
- 5.) Utszerszám beszerzése és javítására 436 frt 63 kr.
- 6.) Rendszerezett kezelési költségekre 489 frt 66 kr.
- 7.) Útutak építésére, és pedig:
  - a) a bak-regedei utért járó utolsó évi végrészlet 1438 frt 42 kr.
  - b) a Kaszaház nekeresdi szakasz építésére 3005 frt 97 kr.

Vagyis kifizetett összesen 54,143 frt 58 kr.

A fentebb elsorolt és közvetlen az utépítészeti alaplól foganatosított munkálatokon kívül még szükségessé vált a rátkai utszakas újbóli kiépítése is, azon okból, mert a mura kanyarulata által előidézett hegy-csuszamlás az ideiglenesen fenntartott utat végleg megsemmisítvén, e bajon csak is a mura kanyarulatának teljes elzárásával és áttöltésével vezetendő új ut kiépítése által volt lehetséges segíteni, s minthogy ezen munkálatok a siker biztosítása tekintetéből a jelen időszaki kedvező vizállás mellett azonnal foganatosítandók voltak, ugyanazért azokat a kir. főmérnök ur és az illető járási utfélygelő bizottság közbenjöttével teljesített helyszíni személyes eljárással foganatba vettem, s ennek eredményeit tisztelettel jelentem, hogy a mura kanyarulatának elzárása már megfelelő sikerrel végrehajtott, az egyidejűleg megindított és jelenben is folyamatban lévő utépítési munkálatok sikeres és akadálytalan foganatosítására nézve pedig a kellő intézkedések minden irányban megtétek akkép, hogy ezen áthelyezett új utszakas az illető vidék elegendően közlekedési és közforgalmi érdekének megfelelőleg mielőbb, — de a téli évszak beállta előtt okvetlen és teljesen kiépítessék; miért is ezen ügynek ép oly sürgős, mint fontos közérdeke alapján tisztelettel kérem a tek. közgyűlést, hogy a kérdéses ut építésére szükséges és utfélygelői bizottságilag kijelölt megyei közmunkának felhasználását jóváhagyni méltóztassék, melyhez az illető közvetlen érdekelt községek községi közmunkájukkal is járulnak, s egyuttal megjegyzem, hogy a már foganatosított mura elzárási munká-

latok költségei a magas miniszterium által e célra engedélyezett segély alaplól fedezetüket nyerték, s így arra eddig az utépítészeti alaplól mi sem fordítottati.

A közmunka váltásból a központi számvevői nyilvántartás és annak alatti csatolt részletes kimutatása szerint — a folyó évre előirt s részben előző évi hátralékkal fennforgott tartozások törlesztésére befizetett eddig az utépítészeti pénztárba összesen 54,522 frt 23 kr, maradt tehát még befizetendő 19,804 frt 35 kr. — Az 1879. évi 37-ik t. cz. értelmében előirt katonaszállásolási pótdából ez évben a alatti főszámvevői részletes kimutatás szerint befizetett összesen 23,912 frt 56 kr, — maradt tehát még befizetendő az előző évi 31,552 frt 65 kr. hátralékkal együtt 42,496 frt 50 kr; — a megyei betegápolási pótdából befizetett összesen 12,132 frt 24 kr, s így az előző évi hátralékkal együtt — a mi 23,058 frt 69 krt tesz ki — lesz még befizetendő 33,980 frt 63 kr; — s itt tisztelettel megjegyzem, hogy a fentebb kimutatott s még befizetetlen tartozási összegek behajtása iránt a közgyűlésileg elrendelt intézkedések megtétek, melyek foganatosításának eredménye a f. é. decemberi közgyűlés elé fog terjesztetni. —

A megye házi és árvapénztárainak törvény által rendelt havi vizsgálatát az illető bizottsággal teljesítvén, az arról szóló hivatalos jegyzőkönyvet 3. alatt azon megjegyzéssel mutatom be, hogy mindkét pénztár mindenkor teljes rendben és a pénztári kezelés hiánytalanul találtatott. —

A megye törzsvagyona a fentebb említett pénztári vizsgálati jegyzőkönyvek és a 4. alatt mellékelt számvevői nyilvántartás szerint áll: részint földtelmentesítési és takarékpénztári — részint pedig magán kötvényekben gyűmölésözleg elhelyezett 20,662 frt 14 kr. tőke és ezután esedékessé vált 1126 frt kamat követelésből, mely utóbbinak behajtása iránt az intézkedés megtétt, s így ezen befolyandó kamatösszegegyütt a megyei törzsvagyon tőke állaga jelenleg 21,788 frt 14 krt tesz ki. —

Mindezek után van szerencsém a megyei közigazgatási összes központi és járási hivataloknak valamint a megyei árvaszékek ügyforgalmi és tevékenységi kimutatását a folyó évi május hó 1-től fogva augusztus hó végéig terjedő időszakra a következőkben előterjeszteni, u. is:

	1886. máj. 1-től hátralék volt	1886. máj. 1-től augusztus hó végéig befolyt	Összesen	Elimítettet	1886. aug. hó végéig elmaradt hátralék
Alispáni hivatal	778	8603	9381	8686	695
Magyei árvaszék	2600	9953	12553	10093	2460
Magyei számvevőség	770	2299	3069	3029	40
Kanizsa v. tanácsa	74	3404	3478	3407	71
Z.-Egerszeg v. tanácsa	72	3671	3743	3636	107
Tapolcai szbirói járás	299	3076	3375	3375	—
Símegei	14	2074	2088	2076	12
Keszthelyi	—	1785	1785	1785	—
Kanizsai	16	2617	2633	2630	3
Pacsai	—	1676	1676	1676	—
Z.-egerszegi	217	2384	2601	2504	97
Novai	16	1987	2003	1993	10
A. lendvai	48	2855	2903	2839	64
Letenyei	19	1785	1804	1788	16
Perlaki	—	1714	1714	1688	26
Csáktornyai	90	2029	2119	2033	86
összesen:	5013	51912	56925	53238	3687

Zala-Egerszeg, 1886. szeptember 18-án.

Svatists Benő m. k. alispán.

lyel az elbeszélőnek birnia kell. Épen ellenkezője volt Arany, ő elbeszélő volt lantos költeményeiben! Petőfi a pusztá szabad, korlátlan dalnoka volt, innen az a rendkívüli erő, az a közvetlen lelkesültség, mely költeményeiből kisugárzik. Arany az öntudatos művész. A mint érzelme a költői gondolatban felvillanik, még keresztül megy a költői művészet tisztító tüzen, és azért Arany minden során a bevégzett tökély, melyből minden fölösleg hiányzik, s melyet ha még egyszer megirna, sem irhatná meg máskép. Petőfi költészete a piros élet, Arany költészetén ezenkívül bizonyos antik nyugalom, melyet az ember a természettel való folytonos érintkezésben tanulhat meg. Petőfi hangot ad az érzésnek. Arany hangot ad a gondolatnak. Annál természetesebb ez, mert Petőfi, a mint már említettük volt, kiválóan lyrikus, Arany epikus. Itt vannak erejének gyökérszállai Aranynak; de nemesak, hanem 1846-ban mikor 1-ső része megírva volt, ebben előttünk áll a bevégzett, kiforrott költő, a minőt az ur Isten csak 100 esztendőben egyszer ad a nemzetnek.

1846-ban volt tehát, mikor Toldy megjelent s mikor a nemzet szabadságdalnoka üdvözölvén Toldi íróját, szép költői levélben azt írta neki:

Más csak levelenként szedi a borostyánt,

Neked rögtön egész koszorut kell adni.

A költő mondai tárgy után nézett és szeme megakadt egy költeményen, melyet egy XVII. századbeli költő Ilosvai Péter lazán fűzött össze a magyar nép közt hagyománykép élő Toldi monda egyes szálaiból.

S a monda ezen vékony szálaiból készített Arany egy nagy szépségű gyöngyfüzért, az életlen száraz töredékeket összefonva és életet helve beléjük. A költőnek teremtő erejét misem mutatja jobban, mint az, mikor egy magában véve egyszerű tárgyba költői életet képes lehelni. Így keletkeztek Shakespeare örökbeeső drámái, melyeknek tárgyait rendszerint novellákból szedte, a költői teremtés ezek alakjainak, személyeinek is halhatatlanságot biztosítva.

Hogy e műnek, melynek itt első részéről szólunk, szépségeit csak távolabbról is érzékeltethessem, szükséges, hogy az egyszerű mesét röviden elmondjam.

(Vége köv.)

Hoffmann Mór.

Sorsjegyek lapunk szerkesztősegeben kaphatók.

**Kincsem 11 sorsjegy 10**  
**Sorsjegy csak 10**

Főnyeremény készpénzben  
**50.000 ft**

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. sz.

Sorsjegyek lapunk szerkesztősegeben kaphatók.

252. v. 1886.

2705. tkv. 1886.

**Arverési hirdetmény.**

Alulírt kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaezerszegi kir. járásbírótság 4078. számú végzése által Toth György szepetki lakos végrehajtató javára Toth István Horváth Rozália szentiváni lakos ellen 1018 ft 20 kr. tőke és ennek járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 306 ft-ra becsült szalmas gabona, takarmány, hordók és sertésekből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Szent-Ivánban leendő eszközölésére 1886-ik év október hó 7-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Z. Egerszegben, 1886-ik évi szeptember hó 20. napján.

NEMES SÁNDOR  
 kir. bírósági végrehajtó.

**Arverési hirdetmény.**

Az alsó-lendvai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács Mihály lenti-kápolnai lakos végrehajtatónak Kulesár Pál hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 62 ft 34 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbírótság területén lévő, Lenti-Kápolna községben fekvő, a lenti-kápolnai 44. sz. tjkvben A 1-11. § 1. sorsz. a. felvett alperes tulajdonát képező és az adó alapján 1338 ft-ra becsült, egy lenti-kápolnai 91. sz. tjkvben A 1-3. sorsz. a. felvett és 1/2 részben Kulesár Pál nevében álló és az adó alapján 146 ft-ra becsült ingatlanokra az árverést 1338 ft és 146 ft-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi decemb. hó 1-ső napján délelőtti 10 órakor Lenti-Kápolna községében a községi bír. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság telekvi hatóság. Alsó-Lendván, 1886. évi szeptember 6-án.

KARABELYOS  
 kir. jbiró.

dött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság telekvi hatóság. Alsó-Lendván, 1886. évi szeptember 6-án.

KARABELYOS  
 kir. jbiró.

**Sensaciós hirdetés.**  
 A már 88 év óta fennálló,  
 cs. kir. orsz. szab.  
**takaró- és pokrócgyár**  
 azelőtt Lichtenauer özvegye és fiai raktarából  
**ló-pokrócokat**

küld, melyek 190 cm. hosszúak, 130 cm. szélesek, kitűnő minőségűek, sőt et alapszínűek, élénk szegélyűek, körülbelül 3 kilo nehéz, darabja 1 ft 0. c. ugyanoly nagyságú, elsőrendű minőségű 1 ft 50 kr.

**Kensarga fiácker takarók.**  
 hatszoros kék vagy sötétvörös szegélyvel, körülbelül 2 mtr hosszú, 1 1/2 mtr széles, kitűnő minőségű, drbja 2 ft 25 kr.

A takarók egészen szaktalanok, igen vastagok és ezért alkalmasak ágyterítőknél, valamint szőnyegeknél.

Végül eladunk, míg a készlet tart  
**Jute-szőnyeg maradékokat.**  
 gyönyörű színezettel 10-13 mtr hosszú, egy-egy 3 ft 20 kr.

**Függönyök kettős szárnyai és kettős draperiával**  
 1 ft 75 kr.  
 1 ft 50 kr.  
 75 kr.

Ágytakarók  
 Asztalterítők

Szőnyegek minden minőségűből vannak készletben. Minden, eladásra szánt árúkat tiszták és általunk garantirozottak.

A nem tetsző tárgyak visszavételnek. Az árúkat utóval küldetnek.

Cím: Vormais Lichtenauer's Witwe & Söhne  
 Wien, I. Rothenthurmstrasse 14.

**Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap, külsejében a legszebb, tartalma szerint a legélénkebb.**

**PESTI HIRLAP**  
 POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:  
 Egész évre... 14 ft — kr.  
 Félévre... 7 — — —  
 Negyedévre... 3 — 50 —  
 Egy órára... 1 — 20 —  
 Egyéni szám Budapesten 4 kr.  
 Vidéken 5 kr.

Kiadóhivatal:  
 Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,  
 hova az előfizetők és a nap szétküldésére vonatkozó felszólítások intézendők

Előfizetés legcsebezűbben postautalványnyal eszközölhető.

Mutatványszámokat levelező-lapon nyilvánított kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetőek.

**A magyar olvasó közönséghez!**

A „Pesti Hirlap” immár a kilencedik évfolyamát éli. Fényes írói kör e oportusul körülötte s a legújabb rendszerű rotációs gép nyomja, mely a lapot óránkint 15 ezer példányban teljes 16 oldalon és már főlvágyva állítja elő, mi nagy kényelmére van az olvasónak és egész Európában eddig egyedül a „Pesti Hirlap” díszekedhetik ez újítással.

S méltán büszke lehet a Pesti Hirlap arra, hogy ma a legkedveltebb s legelterjedtebb lap. de még inkább arra, mint lett az? Nem hiszelgett soha a közönség hullámzó szeszélyének, hanem becsületesen és lankadatlanul, gyakran az áramlat ellen is lobogtatta a zászlót, melyet kifűzött. Pedig erre a zászlóra rossz idő járt, mert a liberalizmus a mi zászlónk. Magyarország újabb állami életének a liberalizmus a gyökere. Magyarországon csak egy hazafias program lehet hát: e gyökereket kímélni. Et volt, ez lesz a mi irányunk, me yet csak azzal toldottunk meg, hogy függetlenek vagyunk s leszünk a pártoktól.

A „Pesti Hirlap” nem hajlik sem ide, sem oda, nem ösmer pártokat és gyűlölködest; az igazságot keresi mindenben s mert csak az igazságot nézi, melyik oldalon van, meg nem nézi.

Politikai programunk tehát: erélylyel és igazsággal szolgálni a nemzeti politika, szabadelvű haladás és magyar demokracia érdekeit, kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül.

Vezérekünknek különböző pártállásu jeles publicisták s politikai tekintélyek írják: Pulszky Ferenc, Horváth Gyula, gr. Bánffy Béla, Eötvös Károly, Beksics Gusztáv, Tórs Kálmán, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, Kenedi Géza (felelős szerkesztő) stb.

A t. Házból cím alatt országos hírvé vált karcolatokban az újabb írói nemzedék legkitűnőbb s legnépszerűbb tagja Mikszáth Kálmán humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit, párttekinet nélkül.

Tárcarovatunk a legváltozatosabb, legélénkebb s oly gazdag, hogy nem ritkán három-négy tárcát is közlünk egyszerre; legjobb nevű s a közönség előtt legkedveltebb íróink gazdagítják a „Pesti Hirlap” e rovatát, kiknek sorából legyen elég kiemelnünk a következőket: dr. Ágai Adolf (Po zó, Csicseri Bors), Bartók Lajos, Beniczky Bajza Lenke, Borostyáni Nándor, dr. Kenedi Géza (Quintus), Kürthy Emil Mikszáth Kálmán (Scarron), Murai Károly, dr. Schwarcz Gyula, Sebők Zsigmond, Szemere Atti a, Szécsi Ferenc, Tábori Róbert (Columbus) stb.

A többi rovatokra is a legnagyobb gondot fordítják rovatvezető munkatársaink: Antalik Károly, Barabás Albert Luby Sándor, Somogyi Ede, Schmittely József (segédszerkesztő), stb. — csupa kipróbált journalistikai munkaerő, úgy, hogy jól értesűtség, élenkség, a tartalom gazdagsága és választékossága tekintetében a „Pesti Hirlap”-pal alig vetélkedhetik meg egy lap.

Távirati rovatunk mindig a leggazdagabb s kiállja a versenyt bármely európai nagy lappal. Úgy a vidékről, mint a külföldről saját tudósítónk látnak el eredeti táviratokkal s mikor az események úgy kívánják, be munkatársaink sorából külön tudósítót is küldünk az események színelhelyére, mint legutóbb Bulgáriába.

Heti melléklapjaink — mint Kertészeti Ujság, Huzi Tanácsadó, Gazdasági Ujság, stb. — kivitták a nagy közönség hálás elismerését közhasznosságukkal.

Nagy gondot fordítunk még mulattató karcolatok, apróságok, a közönség köréből való panaszok közlésére, valamint a mindenki által szivesen olvasott szerkesztői üzenetekre.

Regényünk mindig jól van megválasztva az érdekes, újabb termékek közül.

S bár legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfői féllapot kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — adunk olvasónk kezébe, külön kedvezményül hetenkint egy zenemellékletet is csatolunk, előfizetőink számára teljesen ingyen, úgy hogy a zenekedvelő előfizető évenként 60-70 jó darabot tartalmazó zene albumot gyűjthet össze. Oly kedvezmény ez, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt előfizetőinek.

Mind ezen kedvezmények dacára a „Pesti Hirlap” a legolcsóbb napilapnak méltán mondható, amennyiben csekély összeggel (havonként 20 kr.) drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

Legyen szabad ezek után reméllenünk, hogy a „Pesti Hirlap”-ot a művelt magyar közönség ezental is pártolni s lehetőleg terjesztani is fogja.

**A „Pesti Hirlap” előfizetési ára:**  
 Egész évre... 14 ft — kr.  
 Fél évre... 7 ft — kr.  
 Negyed évre... 3 ft 50 kr.  
 Egy órára... 1 ft 20 kr.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetőek. Lapunk címének megírásakor sziveskedjenek a t. előfizetők arra ügyelni, hogy csakis „PESTI” Hirlapot írjanak.

**A „Pesti Hirlap”**  
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

BUDAPEST,  
 nádor-utca 7. szám.

**Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.**

En-  
 s-  
 gy-  
 ott.  
 ne-  
 v-  
 öi  
 im-  
 uta-  
 zó  
 évi  
 izet-  
 te-  
 22  
 frt  
 kr. —  
 atona-  
 ne-  
 v-  
 öi  
 23,912  
 előző  
 frt 50  
 tetett  
 tralék-  
 —  
 les-  
 zett  
 befize-  
 lésileg  
 natosi-  
 le fog  
 y által  
 sitvén,  
 t azon  
 r min  
 ytan  
 éntári  
 szá-  
 mentési-  
 kötvé-  
 14 kr.  
 követe-  
 zés  
 egy-  
 788 frt  
 özigaz-  
 alamin-  
 égi ki-  
 gusz-  
 terjesz-  
 1886. aug. hó vé-  
 g-  
 g-  
 695  
 2460  
 40  
 71  
 107  
 12  
 3  
 97  
 10  
 64  
 16  
 26  
 86  
 3687  
 spán.  
 öje volt  
 Petőfi  
 en az a  
 y költe-  
 vész. A  
 nég ke-  
 és azért  
 minden  
 megirna,  
 ros élet,  
 rugalom,  
 érintke-  
 zetesnek  
 zetesnek  
 kiválóan  
 kérszála  
 kor 1-ső  
 zett, ki-  
 tendőben  
 nt s mi  
 li iróját,  
 yánt,  
 dni.  
 me meg-  
 zázadbeli  
 gyar nép  
 szálaiból.  
 t Arany  
 zaráz tö-  
 . A köl-  
 mint az,  
 ői életet  
 rokbecsű  
 ellakból  
 zemélyei-  
 szólunk,  
 m, szük-  
 am.  
 ann Mór.



**Zalamegye monographiája.**

Zalamegye közönsége nevében Svastits Benó alispán úr „Zalavármegye történeté“ re a következő meglegő hangon írt aláírás ívet bocsátotta ki:

Midőn Zalamegye közönsége megyéje történetének megírását elhatározta, nem csak a megye, alkotmányunk ezen évezredes nagy intézménye, és az annak keretében dicsően szerepelt ősök iránt tartozó kegyeletét akarta maradandó emlékkben megörökíteni, hanem hazai történet irásunk érdekében is nagy kötelességet teljesít.

A mű, melynek megírásán dr. Rómer Flóris, Nagy Imre, Véghegyi Dezső és Nagy Gyula urak munkálkodnak, annyira haladt, hogy a két kötetből álló oklevéltár első kötete már a sajtót elhagyta.

A megye közönsége tehát elérkezettnek látja az időt, hogy a mű megjelenésére a közönség figyelmét felhívja, és annak megszerzését az érdeklődőkre nézve lehetővé tegye.

A mű rövid vázlata:

Az egész munka legalább 180 nyomtatott íven 5 kötetből fog állani, ebből 3 kötet a történeti rész, 2 kötet az oklevéltár.

I. A történeti rész I-ső kötete: A megye általános ismertetése; története az őskortól a magyarok bejöveteleg; a megyében létezett és részint most is fennálló tizenegy convent, apátság és prépostság története. Ezen kötetnek számos műmelléklete lesz, rajzok a római emlékekről, régi egyházakról, várakról stb.

2-ik kötet: A megye története őseink bejövetele-től az újabb korig. Egyházi, vallási, nemzetgazdasági, közigazgatási, törvénykezési, művelődés-történeti viszonyok a régi és újabb korban. Az élő és kihalt nevezetesebb családok, egy a szereplésük által kimagasló geneológiák.\*

3-ik kötet: Topografiai rész; a megyebeli városok, helységek, puszták, várak története és leírása, azon községek és pusztáké is, melyek névleg már elenyésztek. Ezen kötethez egy térkép lesz csatolva, a régi és újabb helynevekkel, és a régi műemlékek lelhelyeinek megjelölésével.

II. Két kötet oklevéltár; a már megjelent első kötetben közölt oklevelek az 1024. évtől 1363-ig terjednek.

A mű ára kötetenként 3 frt, s az aláírás az egész műre kötelező, a fizetés azonban kötetenként — minden megküldött kötet 3 frt árának lefizetése mellett esz-közlendő.

Az aláírással ellátott ívek f. évi december hó 1-ig a megye alispánjához küldendők be; s az előjegyzőknek az oklevéltárnak már megjelent első kötete azonnal, a többi kötetek pedig megjelenésük után, az egyes kötetekre eső 3 frt utánvét mellett fognak megküldeni.

**Társadalmunk-, a sajtó, es a vallás-erkölcsös nevelés.**

Magyarországot meg egyszer meg kell hódítani, s e hadviselés a néptanítókra vár. **Jókai Mór.**

Ha az emlékezetnek meggyújtott fátyla fényénél elszállunk a múltba, azon idők honába, mely ma már a történelemé, és párhuzamot vonunk tanügyünk akkori és jelen állapota, ugy az ebből folyó társadalmi viszonyok között: nem zárkozhatunk el azon meggyőződés elől, mikép tanügyünk fejlődésében, kiváltképen a leg-utóbbi évtizedek lefolyása alatt, határozott javulás állott be.

Kormány, egyház, testület, ugy egyesek, szem előtt tartva azon, ma nap mind nagyobb tért hódító igazságot, mely szerint „a népek szabadsága a művelődésből folyó haladásban vethet gyökeret és hozhat egyesre ugy, mint nemzetre áldásos gyümölcsöket; és hogy a művelődés a népek kölcsönös boldogításának, a szépek, jónak és igaznak, egy szóval a legszebb érzelmek mind magasabbra való fejlesztésének képezik alapját.“ — mondom tehát, hogy ezeket szem előtt tartva, kormány, egyház és egyesek nemes versenyre kelve, igyekeznek hazájuk iránti kötelességeiket oly irányban is leróni, hogy t. i. a nemzetek életét biztosító művelődés szent ügyét, ugy azok csarnokainak, az iskoláknak, nem különben e csarnokok szeretettel sziveiken hordva, hatnak minden irányban, hogy e tevékenységük, áldozatkészségük és megszentelt buzgalma által kornak, melyről a legnagyobb magyarnak jós lelke szólt, — melyben a haza fényre derül. —

Nem is tagadhatja jogosan senki sem tanügyünk virágzásnak indult voltát, — és mégis, a szorgos és sokoldalúsággal körültekintő azon fájdalmasan érintő meggyőződésre jut, hogy társadalmi életünknek terebélyes fája beteg, mert e fa gyökereit lassan, de biztosan emészto férgek uralják.

Elnélkedjünk egy kevésse!

Ha a mult eseményeinek hű tükörét, a történelemnek lapjait forgatjuk, lehetetlen, hogy azon meggyőződésre ne jussunk, mikép voltak idők, a melyben az egyszerű kunyhóknak még egyszerűbb lakói, — az akkori időkben a magasban is csak itt ott tanyázó kajsánság, önzés, irigység, szédelgés, lopás, sikkasztás, becselenség és az erkölestelenségnek sok egyéb alakban mutatkozó nemeit nem ismerték, — és eme vizsgáldásunk és elnélkedésünk szülte meggyőződésünk önkénytelen e szavakat adja ajkainkra:

„Nem ugy van most, mint volt régen, Nem az a nap süt az égen!“

Nekem és t. tanítótársaim legtöbbjének, működési helyül falut jelölt ki a gondviselés. — Ismerjük a népet, ismerjük szokásait, ismerjük erkölceit, gondolkodás módját, a jó és rossz, — nemes és nemtelen, — szép és rút iránti hajlamait. —

\* Mindazon megyebeliek, kik családfájuk pontos közlését óhajtják, felkéretnek, hogy arról hiteles adataikat a szerzők bármelyikehez ejuttatni sziveskedjenek.

Igy állván a dolog, azt hiszem illetékesek vagyunk annak kimondásában, mikép a szomorú tapasztalás azt bizonyítja, miszerint dacára a sok fáradozásnak, melylyel népünk észére a tudásnak minden kigondolható nemével a legjobb akarattal hatni igyekszünk, a köz-erköles általánosságban nem javuló, hanem hanyatló félben van városon ugy, mint falun egyaránt. —

A népiskolának és különösen a falusi népiskolának nagy tananyag halmazát míg a tanító a rendetlen iskoláztatás mellett feldolgoztatja, és mert mivel a szokásos vizsgákon a szívnek miként történt nemesítéséről oly kézzelfoghatólag meg nem győződhetik az illető hatóság, mint az ész műveléséről, sok helyen a tanításra, a tudásra tekintetvén a fősúly, — a szív, a lélek pedig, — mely nélkül embert képzelni sem tudok, a legtöbb esetben paragon hagyatik.

Nem lehetünk oly elfoglaltak, hogy be ne lássuk, mikép a tanításnak nevelés nélkül nem sok értéke van; a tudás magában véve nem boldogíthat sem egyest, sem nemzetet összeségében.

A szív, a lélek csak okszerű nevelés által lesz azzá, a milyenné lenni azt a Teremtő rendelé. —

Az ész szív nélkül, mint egy hazai jelesünk mondja, — hasonlít a kiszáritott rózsához, melynek színe nincs, illata tova szállt.

„Hol szív nincs, ott nincs szeretet, a hol pedig a szeretet a lélekből kivészett, ott az élet csak árnyék; ott az élet nap, nyugvás után, elreppenő illat a meghervadt rózsza körül, emlékezet a mult örömei felett s viszhang a már elhangzott kiáltás után.“

Távol legyen tőlem, hazánk igen érdemes tanító testületének rovására mondani, de bármiként szépítsük is a dolgot, társadalmunk alapjában véve beteg; — ezt bizonyítja a napi minden levő családok, sikkasztások, öngyilkosságok, a mániává fajult szédelgésnek sok ezer nemei; az erkölestelenség büzhödt pocsolójába sülyedt sok, igen sok szerencsétlen teremtés, ugy a rabló-gyilkosságok elrémítő hosszú sora.

A fegyházak, a börtönök nem nyújthatnak megnyugtató garantiát arra nézve, hogy ezen elszomorító társadalmi betegségeken ily uton radikálisan segíteni lehessen; a tapasztalás azon állítás mellett bizonyít, mikép ily gyógyszer alkalmazása mellett a sebnek begyógyulása csak látszólagos, s kiújulása csak időkérdés, hogy a fenésedés annál veszedelmesebb mérvben támadja meg a testet. —

Ha elismerjük, hogy a nap élető melegének jótékony hatása alatt kinyílik a virág kelyhe; ha nem vonjuk kétségbe, miszerint a tanító lelke melegének hatása alatt megnyílik az ártatlan gyermeki kebel; ha nem tagadjuk továbbá, mikép az így megnyílt gyermeki szív hasonló a szántóföldhöz, melybe ha tiszta buzánt vetünk, tiszta buza, ha pedig gazt, konkolyt hintünk, gazt és konkoly fog abból idővel kisarjadzani, — mondom ha ezeket elismerjük: akkor nem mondhat ellen senki sem azon állításomnak, mikép az előbb vázolt társadalmi betegség enyhítésére, esetleg megszüntetésére leghivatottabb faktor az iskola és pedig legelső sorban a népiskola; már csak azért is, mert „az iskola azon hely, melyet az erkölestelenség rút bűne meg nem fertőztetett, ahol a bűn a gyermeki érzésnek gyöngye virágait el nem hervaszthatta.“

A népiskolának, mint előbb is említém, nem lehet csupán azon egyoldalú feladata, hogy a falai közül kikerülő nemzedéket a nyújtott ismeretek által okosabbá tegye, hanem a ma már mindenki által osztott és megdönthetlen alapokon nyugvó azon paedagogia igazságát egy percre sem szabad szem elől tévesztenie, mikép a népiskola csak akkor felel meg magasatos feladatának, ha az ész művelése mellett a szív képzéséről, vagyis a nevelésről sem feledkezik meg. —

Ha meggondoljuk, hogy a vallástalanság a nép alsóbb rétegeiben is, napról napra mily jelentékeny tért foglal el, lehetetlen nem tiltakoznunk sokaknak azon téves felfogása ellen, kik elégségesnek hiszik lenni a népiskolai, de egyáltalán az iskolai nevelést általános alapokra fektetni. — Ily nevelészet rendszer az államok és koronás fők existentiájának alapját veszélyeztető anarchizmus, kommunizmus és nihilizmus terjeszkedésének meggátlására nem fog elég erős védbástyaül szolgálni.

Egyik napi lapunkban a következő sorokat olvastam: „A vallásosság szép dolog, örvendünk is ha terjed; de nem ez, hanem a hazafiság fog minket megmenteni.“

Igaz is, nem is!

Ugy látszik a cikkirő nem gondolta meg, hogy az éremnek két oldala van. — Nemzetünk léteérének igenis egyik főfeltétele a hazafiság, a nyelvben és lélekben való megmagyarosodás, — amde a nemzet életében családok összesége képezvén a társadalmat, az emberiséget; — vallásosság nélkül a nemzetet, illetve a társadalmat alkotó családok szívéből kihál a hit, remény és szeretet; — a hol pedig szeretet nincs, ott nincs Isten, — hol Isten nincs, ott nincs, nem lehet erköles, erköles nélkül pedig azt mondta Berzsenyi — hogy „Róma ledűl!“ —

En azon erőt, melylyel a közerkölesiségnek napról napra tapasztalható sülyedése közepette a népet a jónak, igaznak, Isten és emberek iránti szeretet ére-nyének megismerésére vezetni lehessen, a szilárd alapokra fektetett vallás-erkölcsös nevelésben hiszem rejleni. „A vallástalan nép megtagadja Istenét, a mely nép pedig kétségbe vonja Isten létét, az a magát teszi kétségessé.“

Neveljük tehát és neveltsük gyermekeinket a minden szépet, jót, nemeset, emberit, szeretetet, igazat, magasztosat és isteni magában egyesítő vallás-erkölcsös nevelés elvei szerint, mely nevelészet rendszer gyümölcsöként szeretettel fog ember emberhez, nép a néphez, egyik felekezet a másikhoz láncolódni.

„A mely nép vallástalan, hadat üzen Istenének, széttröri a korlátokat, melyek a társadalmi rendet fenntartották. — A mely nemzet kizárja a vallást az isko-

lából, az kitepi a serdülő nemzedék szívéből a hitfelesztette nemesebb érzelmeiket, és a hol tagadásba veszik a jövő életet s az emberiség egész hivatását e földi lét szűk mocsáros talajába gyümölcszkölik, ott ne csudálkozunk, ha gomba módra teremnek az anarchizmusnak gyümölcsei, mert a vallás nélküli nevelés bölcsője és élesztője az anarchizmusnak. — Az anarchizmusnak argumentuma a gyilkos és dinamit; a vallás erkölcsös nevelésnek pedig hithűség s ezekből folyólag rend- és jogtiszelet az alapjai!“

Már most tessék választani, melyik tetszik? —

Nem elfoglaltság, nem pessimizmus vezetí tollamat, a midőn leírom, mikép csak a vak nem látja, hogy a társadalmi rend bomladozó félben van. — A legfurfangosabb raffineriának minősíthető észszel tör a féktelen gonoszság a társadalmi rend megbontására. Itt kivételes ostrom állapot elrendelésével, ott akasztófaival, emitt nyaktülvával, ismét másutt szuronyokkal igyekeznek társadalmunknak különféle alakban jelentkező félelmes hydráját ártalmatlanná tenni, — és nem sikerül.

Nézetem szerint társadalmunk kórállapotának sikeres gyógyszer az iskolák falai között rejlik. — Az iskola pedig — egy hazai jeles tanférfiu szavai szerint — én vagyok!

Izenjünk hát hadat az erkölestelenség undok mocsárjában fetregő gonoszának, — és én szentül hiszem, hogy győzni fogunk! — „Mert senki ne higgyje magát kicsinynek, mikor szent dologban fáradoz. — Gabriel kezében egy darab láng, és mivel szent, mint a jó ügy erősségei, millió fekete lelken hatalmat vesz!“

„Magyarországot meg egyszer meg kell hódítani, s e hadviselés a néptanítókra vár.“ Nos hát, mi feladatunknak buzgalomtól megszentelt tudatában, teljesen fegyverben állva indulunk e nehéz, de végecéljában dicső hadjáratra, és ha egyesek, ugy mint a társadalom nem vonandják meg tőlünk támogatásukat, szentül hiszem, hogy győzni fogunk! —

Igen, mi győzni fogunk, ha hitelenek nem leendünk azon zászlóhoz, melyről e szavak intenek felénk biztatólag:

„Vallás-erkölcsös nevelés.“

**Pozsgó Gyula**  
végdi tanító.

**KÖZGAZDASÁG.**

**Magyar gazdag jégbiztosítási szövetkezete.**

A „Szegedi Híradó“ szeptember hó 19-én azon hírt hozta, hogy az O-Becsén tartott gazdasági értekezlet alkalmával a jégbiztosítási szövetkezeti eszme teljes fiaskót vallott volna; ezen hír ellenében a „Szegedi Napló“ szeptember hó 24-iki számában a következő nyilatkozatot közli:

„A „Szegedi Híradó“ szeptember 19-iki számának „ujdonsági“ rovatában egy táviratból vett értesítés alapján az újságolttik, miszerint a magyar gazdák jégbiztosítási szövetkezetének eszméje O-Becsén teljes fiaskót vallott és az „alapszabályok nagy visszatetszést szültek. — Nem tudom, ki küldötte a „Híradónak“ a táviratot, hanem csak sejttem, hogy valószínűleg egyike azon mozgósított idegen biztosítási aqisiteuróknak, kik az ezen ügyben tartott értekezletre városunkba érkeztek s elég arcátlanul a zártkörű gyűlekezetre betolakodván, egyikük általam onnét ki is utasítottat.

Sajátságos, hogy mily rendkívüli érdeklődésnek lettünk mi gazdák egyszerre tárgyai. Mennyi jóakarónk akadt egyszerre, kik a jégbiztosítási szövetkezetbe való belépés által okozandó megkárosítástól kézzel lábbal iparkodnak bennünket megmenteni. Hanem mi gazdák nagyon ismerjük a „holló és róka“ meséjét és a jóakaratot megköszönve, majd csak azt tesszük, a mit ma gunkra nézve legcélszerűbbnek látunk.

Az ó-becsei értekezlet nem vallott fiaskót, az aláírás gyűjtés nem is volt célja. Egvedüli célja az volt, hogy a meghívott tekintélyesebb gazdák felvilágosításának a jégbiztosítási szövetkezet tervezetéről és annak hasznos voltáról, miket a Bács-Bodrog megyei gazd. egylet titkára Rombay Dezső úr volt szives részletesen előterjeszté.

Tagadhatatlan, hogy az összes gazdasági egyletek pártolólág nyilatkoztak a szövetkezet mellett és mi ó-becsei gazdák tömegesen fogunk abba belépni, mert által anyagi érdekeink előmozdítását reméljük.

**Zsohér Andor s. k.**

az ó-becsei gazdasági társulat és az értekezlet elnöke.

A jégbiztosítási szövetkezet ügyében már több ízben tartottuk szükségesnek a gazda közönség érdekében sikra szállani, de feleslegesnek tartjuk ezuttal ismét az idegen társulatok rágalmazásait ellen szót emelni, mivel ezen „nyilatkozat“ az illető intézetek eljárását elég világosan és félremagyarázhatlanul jellemzi.

**Helyi, megyei es vegyes hírek.**

**Királyi elismerés.** A király megengedte, hogy Kovács Kálmán igazságügyi miniszteri tanácsosnak, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, az igazságügyi közigazgatás terén tett sok évi buzgó szolgálataiért a legmagasb elismerés nyilvánítottassék.

**Kinevezés.** Ó tetsége, az igazságügyminiszter előterjesztésére Szeghő István zalaegerszegi törvényszéki bírót a királyi táblához pótbíróvá nevezte ki. — Amily mértékben örvendünk a méltán megérdemelt előléptetésnek, ép úgy sajnáljuk Szeghő bíró úr eltávoztát, aki városunkban az egyesületi élet egyik tevékeny, ügybuzgó harcosa volt. — Azon ritka férfiak közé tartozik ő, aki a közbizalom által nyújtott megtisztelő állást igyekezett mindenkor derekasan betölteni, minnek természetes folyománya volt azon igazi és páratlan ragaszkodás, melyet irányában az egyesületek — melyek

ügyeit oly tapintatosan és mondhatni igazi pontossággal vezette — mindenkor tanusítottak. A zala-egerszegi tüzoltó egyesület körül — melynek éveken keresztül közszereplésben álló elnöke volt — érdemei elévülhetlenek; az ő nevéhez van első sorban fűzve azon siker, melyet az egyesület az országos tüzoltói közgyűlés alkalmával elért; ő volt megteremtője a tüzoltói segély alapnak, melynek vagyona ma már jóval túlszárnyalja az ezer forintot s melynek alapját az országos tüzoltói közgyűlés alkalmával általa tervezett s rendezett sorsjáték képezte. Maradandó érdemei vannak a zala-egerszegi tekeegylet körül is, melynek több éven át buzgó elnöke volt. —

**A megyei törvényhatósági közgyűlés,** mely október 1-én és folytatólag tartott, gyéren volt látogatva. A gyűlés lefolyását lapunk jövő számában részletesen ismertetjük; addig is megemlítjük, hogy a közgyűlés Svastits Benó alispán urnak, a megyei fő- és szarvasmarha tenyésztés emelése érdekében kifejtett tevékeny működéséről jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését. Az állandó választmány véleményes jelentése alapján az 1887. évi megyei költségvetés változatlanul elfogadtatott. — A belügyminiszternek leirta a zala-egerszegi nagymegyeház és udvarának, nem különben a főház északkeleti bástyáján kívül fekvő kertnek kizárólag törvénykezési célokra leendő átengedése tárgyában felolvasatván, ez ügyre vonatkozólag elfogadtatott a küldöttségi javaslat, mely a szállásháznak két emeletre való vételét elejtendőnek véleményezte, e helyett a nagymegyeház mellett jelenleg földszinti püspöki épület vételét meg s leromboltatván, annak helyén építtetnék fel egy díszes épület. A szentgróthi szolgabírói állás felállítására a kiküldött bizottság és az állandó választmány véleménye alapján elhatározottat. A belügyminiszterium megkeresetük feliratilag, hogy a májusi közgyűlés határozatához képest a megyei árvászek gyámhatósága alatt álló gyámoltak és gondnokoltak épületeinek tűzkár elleni biztosítása az első magyar általános biztosító társaságnál eszközölthetessék. A megyei árvapénztárból kihelyezendő kölcsönök ezen túl 32 éven törlesztendők le, a lőke után 5% kamat fizetendő.

**Hitbizományi gonczok.** A nagy-kanizsai kir. törvényszék, mint hitbizományi bíróság Svastits Benó megyei alispánt a gróf Festetics-féle hitbizományi urodlak gondnokává nevezte ki. —

**Eljegyzés.** Kovács Rezső tapolcai szolgabíró eljegyezte Varga Károly veszprémi ügyvéd kedves leányát Jolánkat. —

**Kinevezés.** A földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi kir. miniszter Lessényi Bélát, a rimaszombati földmivés iskola segédtanárát, a keszthelyi gazdasági tanintézet főoktatójává és kertészeti tanárává nevezte ki.

**Gyászír.** Szüts János kerületi esperes, nemesapáti plebános f. hó 1-én 71 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 4-én délelőtt 9. órakor lesz. Béke poraira!

**Köszönetnyilvánítás.** Alsó-Lendváról vettük a következő köszönetnyilvánítást: Tekintetes szerkesztő úr! Becess lapjának legutóbbi számában városunkban múlt hó 19-én kiadott tűzvészről közleményekhez, és már ismert adatokhoz, még a következőket közölni mély tisztelettel alázatosan kérem: A szerencsétlen ember, kinek háza egészen elégett, és vele együtt egész vagyona elpusztult én vagyok, noha a város tüzoltói tek. Hajós Mihály tevékeny vezérlete alatt, minden kitértető erővel és életveszéllyel mindent elkövettek, hogy megmentsék, a mi megmenthető, és roppant fáradsággal a tüzet lokalizálták. — A tél az ajtó előtt áll, nekem mint szegény családapá, semmimem maradt, mint ami rajtam volt, nem is sejtettem, hogy szerencsés legyek egy igazi emberbarátot találni, ki házam felépítésére segíteni fog. Nincs azonban elég szavam, hálaladatos szívem érzelmeinek kifejezést adni azon kitűnő jóságért és kegyelemért, melynél fogva az alsó-lendvai főbérnökség nagyságos Lenek Ödön és Lenek Mór urak háztetőm felépítésére egy krajcár fizetés nélkül épületfát megrendeltek, és elpusztult házam körül felhalmozott tüztörmeléseket saját kocsijukon elvitetni megrendelték. A legmélyebb hálaladatosággal utolsó lehetemig kérem fogom az Istent, hogy ezen jótévedőmet jó családjukkal együtt teljes egészségben és boldogságban tartsa. Alázatos szolgálója Csaplovits József.

**A nagy-kanizsai gyermekjáték kiállítás** — mely szeptember hó 19-én szép számú közönség jelenlétében záratott be, szép eredménnyel végződött mind a szellemi, mind az anyagi siker tekintetében. Az egy hónapig tartott kiállításra ugyanis 24 kiállító jelentkezett, tényleg résztvett 22, még pedig 3872 darab illetve csomag vegyes tárgyval 2988 f. 50 értékben. Ebből a kiállítás időtartama alatt megvettett 1051 drb 289 f. 10 kr. értékben s megrendeltetett 352 drb 243 f. 19 kr. értékben. Meglátogatta a kiállítást 1586 fizetést teljesítő egyén és pedig 693 felnőtt és 893 gyermek s belépti jegyekből befolyt 101 f. 95 kr. Felülfizetett 72 f. 98 kr. A bezárás alkalmával a kiállításról, az elért eredményről részletesen beszámolt Bátorfi Lajos a nagy-kanizsai kisdiednevelő egyesület buzgó titkára, kinek a kiállítás rendezése körül egyik főérdeme van.

**Köszönetnyilvánítás.** A zala-egerszegi önkényes tüzoltó csapat parancsnoksága ezton mond Preszler Gyula helybeli rézműves m. urnak köszönetet azon szívesességért, melylyel az egylet birtokában levő I. sz. nagy Hydrophor megvásárolt szívó szerkezetét minden díj nélkül kijavította.

**A „Katholikus Néparat”** című lap szerkesztőségére részéről fölkerítettünk a következő nyilatkozatot közzétételére: A „Kath. Néparat” című s általunk télvéen át fentartott és szerkesztett lapot ezennel végkép megszüntetnek nyilvánítjuk. F. évi augusztus hó folytán kiadott utolsó számában ugyan abbéli reményünknek adunk kifejezést, hogy október 1-ével ismét folytathatjuk kiadását, de azon óhajunk és törekvésünk, melynek teljesülésére e reményünket alapítottuk, hajtóerést szenvedén, ilyként a biztos anyagi bukásba vezetőküzdelemtől visszaléptünk. A lap azon tisztelt pártolót, kik

félvélnél hosszabb időre fizettek elő és kárpótlást kívánnak, kérjük: szíveskedjenek azt velünk egy levelező-lapon tudatni. Azokat pedig, kik még negyed- vagy félévi megrendelési összeggel hátralékban vannak, annak mielőbbi szíves beküldésére kérjük, hogy belőle, legálább az esetleg felmerülő kárpótlási költségeket fődzhessük. Nagy-Kanizsán, 1886. szept. 20. Hajgató Sándor, és Szalay Sándor, mint a megszünt „Kath. Néparat” című lap volt felelős szerkesztői és kiadó-tulajdonosai.

**Pályázat tanítói állásra.** Egervár (Vas megye) r. k. elemi iskolánál a segédtanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése egy polgári évre 250 f. s egy butorozott szoba, tisztogatás s fűtéssel. Kötelessége az I. és II. osztályt, és az ismétlő leányokat tanítani, s a kántori teendőikben segédkezni. Pályázó képesített tanítók, vagy négy évi képezési tanfolyamot végzetek kérvényüket okmányaikkal az iskolaszékhez címezve okt. hó 28-ig küldjék be, a megválasztott nov. 4-én állását elfoglalni tartozik. Tannyelv magyar. Posta helyben. Az iskolaszék.

**Adóügy.** A zalamegyei kir. adófelügyelőségnek a községi és körjegyzőkhöz, községi és városi előjárásokhoz, valamint a nagy-kanizsai és zala-egerszegi polgármesteri hivatalokhoz az egyenes adó, hadmentességi díj és egyéb állami követelések behajtása tárgyában kiadott körrendelete alapján figyelmeztetjük az adózó polgárokat, hogy az egyenes adót illetőleg azon adó hátraleékosokra nézve, kik csak is az ideai szüret vagy kukoricaturós után válnak fizetőképesek, a zálogolás a szüret vagy kukoricaturós után rögtön eszközöltetik. A hadmentességi díjhátralékok, valamint a f. évre kivetett és f. évi október hó 1-én esedékessé vált hadmentességi díj I. évi október végéig befizetendő. A behajthatlan hadmentességi díj leírása iránt a kellően felszerelt jávaslat november hó 15-ig a kir. adófelügyelőséghez beértesztendő. A szőlődezmaváltság hátralékok és a f. évre esedékes egész évi részletek november hó végéig okvetlen lefizetendők. A folyamszabályozási, ipar és kereskedelmi kamarai illetékek és egyéb állami követelések a folyó év végéig befizetendők. A körrendelet főbb pontjait a közönség kellő tájékoztatása végett s azért tartottuk szükségesnek közölni, hogy a fizetési határidőről biztos tudomást szerezhve, ahhoz képest az állam iránti tartozását a kellő időben kiküldetésre bocsássa, nehogy a határidőt elmulasztva, hibávaló kiadásokkal terheltesék jól tudva, hogy a fizetés elmulasztása esetén a külön költséggel járó végrehajtás utján szedetik az be.

**Kincsem sorsjegyek** kaphatók szerkesztőségünkben. Egy darab ára egy forint. — A huzás 1886. évi december hó 27-én lesz. — Bővebb értesítés nyerhető e sorsjegyekre vonatkozólag lapunk mai számában lévő hirdetés utján.

**A „Budapesti Hírlap”** évről évre gyarapszik erőben, nyer frissességben, másképp szólva évről évre elterjedtebb és kedveltebb lesz. A főváros ügyei mellett kiváló tért szentel a vidék eseményeinek, s nines az a város az országban, hol ávatott tollu levelezője ne volna, aki figyelemmel kíséri a társadalmi és politikai mozgalmakat. Legtöbb ereje azonban pártatlanságában van, s abban a jótékony és áldásos befolyásban, mely a társadalmat átölelő nagy nemzeti mozgalmakban neki vezérszerepet biztosít, s a küzködő magyarságnak valóságos központi organumává teszi. A lap vezéremberei: Rákosi Jenő, Csukási József és Kaas Ivor bő garanciát nyújtanak arra, hogy a lap valamint eddig, ugy ezután is megőrizi politikai és társadalmi függetlenségét s ezzel igazságosságát. — Előfizetési ára félévre 7 f. negyedévre 3 f. 50 kr., egy hóra 1 f. 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV. kalap-utca 16.

**„Megárt”** címen egy egészségügyi kité jelent meg Singer és Woltner kiadásában Budapesten, ugyanazon törekvő fiatal cégnél, melynek „Nem illik” című kiadványa oly páratlan sikert aratott, amennyiben alig néhány hét alatt kilenc kiadást ért. Megvagyunk róla győződve, hogy a „Megárt” című könyvecske még nagyobb tért fog hódítani, mint elődje. Kívánatos is, hogy szélteben elterjedjen a művelt magyar közönség valamennyi rétegében; mert míg a „Nem illik” különféle társadalmi felszégekre figyelmeztet, amelyeknek elkövetése hiba számba megy, addig a „Megárt” az egészséggel foglalkozik, ezen legdrágább kincsünkkel, amelynek tudatlanságból eredő elhanyagolása már valóságos bűn minnagunk, a hozzánk tartozónk s az egész társadalom ellen. A „Megárt” ugyanolyan alakban és beosztással jelent meg, mint a „Nem illik” s ára szintén csak 50 krajcár. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe s ismételjük, hogy a társas érintkezés codexének el nem olvasása csakugyan nem illik, de az egészségügyi kis kité meg nem venni — nemcsak a mai kolerás világban, hanem mindenkorra — megárt.

**Vettük a „Képes Családi Lapok”** 53-ik valamint az október 1-én megnyíló IX. évfolyam 1-ső számát. A magyar szépirodalmi heti lapok között kétségtelül a „Képes Családi Lapok” áll első helyen, ugy érdekes s változatos tartalmánál, valamint szép képei és feltűnően szép kiállításánál fogva. Felhívjuk reá t. olvasóink figyelmét. Az előfizetési pénzek Mészner Vilmos könyvkiadóhivatalába (Budapest, IV. Papnövelde-utca 8.) intézendők. Az 53. szám tartalma: Mézes hetek után. (Füldői történet, vége.) Paál Árpádtól. — Tizenöt forint kamatja. (Vig elbeszélés, vége.) Gaál Mózes-től. — Távolban (Költemény.) Feleki Sándortól. — A nevelő ur. (Elbeszélés.) Szukács Lajostól. — Önzetlen szerelem. (Rajz.) Gyöngyössi Lászlótól. — Turista levél. II. (Tárca.) Ocskói Öcskay Gusztávtól. — Képmagyarázat. — Mindenféle. Az I. szám tartalma: A kik a házukat megették (Elbeszélés.) Tolnay Lajostól. — (Költemény.) Szabó Endrétől. — Az ifjuság forrásai. Dr. Cs. től. — Arany Rakhel. (Elbeszélés.) Brankovics Györgytől. — A tudós papa. (Humoreszk.) Elemértől. — Tűz és fény. — A szobaciczus. (Elbeszélés.) Werth Lnától. — Képmagyarázat. — Mindenféle. Előfizethetni: Mészner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. szám. Egész évre 6 f. félévre 3 f. negyedévre 1 f. 50 kr.

**Hogy a közönség izlésének megfelelő szépirodalmi** hetilap aránylag rövid idő alatt nálunk is közkedveltségnek s elterjedésnek örvendhet, azt legjobban bizonyítja a „Gondülő” szépirodalmi hetilap, mely két évi fennállása alatt oly díszes és nagyszámú olvasóközönséget hódított a maga részére, hogy már harmadik évfolyamára ujtásokkal lépett föl, ugy annyira, hogy nemcsak a hazai, de a külföldi hasonirányú vállalatok közt is első helyet foglal el. Uj szellemének és irányának jobban megfelelőleg a lap III. évfolyamának első számával régi címét megváltoztatva, ezentúl „Magyar Családi Lapok” címen fog megjelenni, mint a „Gondülő” III. évfolyama. Előttünk fekvő első számából látjuk, hogy a szépirodalmi rész munkatársai, miként eddig, ugy ezentúl is hazánk s a külföld legkittünőbb írói lesznek, kikhez méltán sorakozik a legdíszesebb művész koszoru, kiktől a legremekőbb illusztrációkat közli. A „Magyar Családi Lapok” III. évfolyamának első száma a következők: regény, írta P. Szathmáry Károly. — Magyar nő; költemény, Reviczky Gyulától. — Az utolsó álom; rajz írta Sikor Margit. — A szív vértanú regény (képekkel) írta d' Ennery Adolf, franciából fordította. Mártonffy Frigyes. — Az első tiszteletdíj; rajz, írta Seredy Jénő. — Halálbüntetések a középkorban, mivelődéstörténeti csevegés Dr. R. R. től. — Tárca Madarassy Lászlótól. — Mondd, hogy szeretsz! költemény (képekkel) Torkos Lászlótól. — Képmagyarázatok. — A hétről. — Fővárosi hírek. — Hymen hírek. — Színház irodalom és művészet. — Vidéki hírek. — Külföld. — Illusztrációk: Két külön világ. A művész jutalma. Mondd, hogy szeretsz! — A boritekon pedig „Tarka világ” — „Vegyesek” — „Ház és tűzhely” — „Talanok” — stb. alatt a legkülönbözőbb, érdekesnél érdekesebb apróságokat találjuk. — A mivel magyar közönség lelkes pártfogásába ajánljuk e valóban kitűnő képes szépirodalmi hetilapot, mely ugy beltartalom, mint izléses kiállítás és olvasóság tekintetében hazánkban egyedül áll. A „Magyar Családi Lapok” előfizetési ára negyedévre 1 f. 50 kr. Mutatvány számot a „A Magyar Családi Lapok” kiadóhivatala (Budapest, VII. dob-utca 14. sz.) kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küld.

#### Halottkemi jelentés.

Zala-Egerszeg rend. tan. város területén ez évi szeptember havában meghaltak:

- 1) Aranyos Mária, 3 hónapos rk., béthurut;
- 2) Horváth Gizella, 5 napos rk., derme (trismus);
- 3) Krausz Ádám, 5 éves mőz. hitv., agyburaklob;
- 4) Bedő József, 70 éves rk. napszámos, végegyengülés;
- 5) Bóiz László, 5 éves rk., tüdőlob;
- 6) Koch János, 65 éves rk. szabó, tüdőgümőkör;
- 7) Gálos Mária, 6 napos rk., veleszületett gyengeség;
- 8) Dervarics Mária, 10 napos rk., béthurut;
- 9) Fábianty József, 8 éves rk., gyenges agyburaklob;
- 10) Kovács Aladár, 10 napos rk., veleszületett gyengeség;
- 11) Károlyi Józsefné, 39 éves rk., napszámos neje tüdőgümőkör;
- 12) Gróf Ferenc, 21/2 éves rk., tüdőgümőkör;
- 13) Özv. Cséber Mihályné, 78 éves rk. öregek senyve;
- 14) Torma István, 7 hetes rk., béthurut;
- 15) Papp Juli, 24 éves reform. csaló, typhus folytán.

Zala-Egerszegen, szeptember hó 30-án 1886.  
Dr. Graner Adolf  
v. orvos.

#### Nyilttér.

#### N y i l a t k o z a t.

Miután még ma is sokan azon téves tudatban vannak, hogy mint azelőtt, most is a helybeli két gyógyszerész egy tulajdonos alatt áll: meggyőződve arról több előfordult esetről, kijelentem ennek következtében, miszerint két év előtt a megyei szállásház (kvártélyház) mellett régi Isoó-féle „Szt. Háromság” című gyógyszerészert én vettem meg Hollósy J. urtól, s hogy csak ez áll vezetésem alatt.

Z. Egerszeg, október 1. 1886.

Unger Domonkos  
gyógyszerész.

#### Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos: UDVARDY IGNÁC.

359. v. 1886.

#### Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbíróság 4154. számú végzése által **Idősb Tuboly Zsigmond** csonkahegyháti lakos végrehajtató javára **Vörös Márton** mileji lakos ellen 84 f. kártérítés és járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 652 f. frta becsült két ökor, egy tehén, egy üszőnő, ökörborjú, 6 magló, 9 kijáró sertés, egy ökor szekér és 60 kereszt roszból álló ingóságoknak nyilvános árverés utján leendő eladatlása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis alperes mileji lakosán leendő eszközölésére **1886. évi október hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen, 1886-ik évi szeptember hó 30. napján.

NÉMETH SÁNDOR  
kir. bir. végrehajtó.